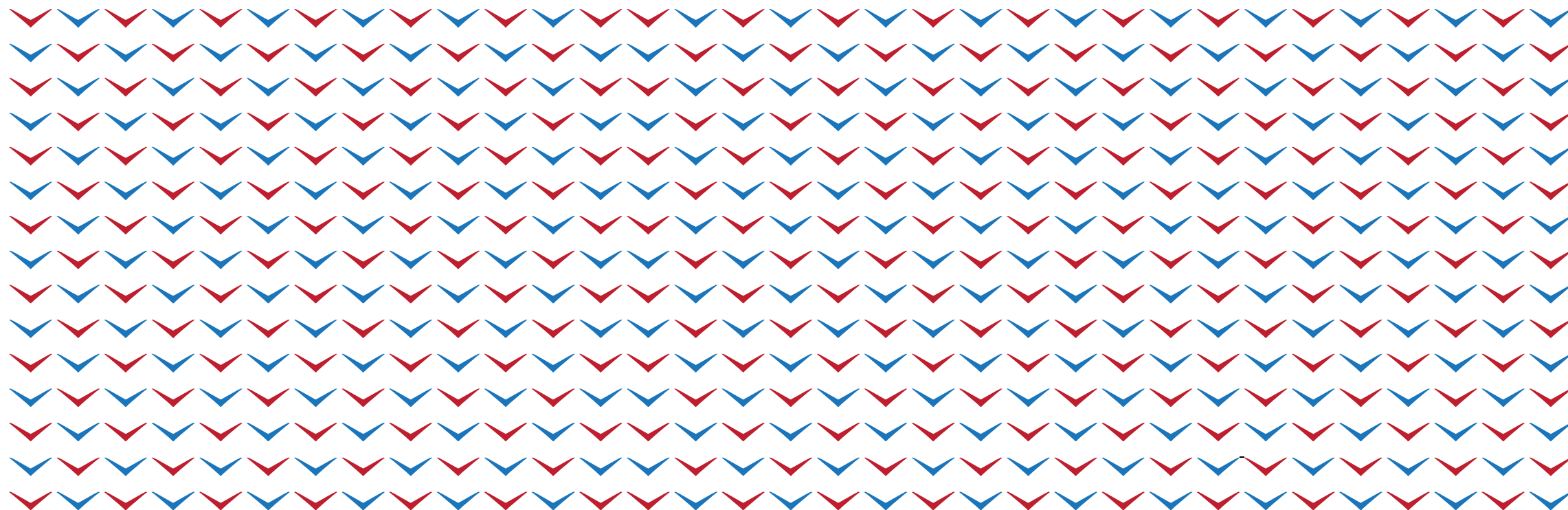

Podpora rozvoje tělesné zdatnosti a pohybových aktivit ve školách

PhDr. Ondřej Andrys, MAE, MBA, náměstek ústředního školního inspektora

OBSAH

- 1 Východiska
- 2 Pozitivní zjištění
- 3 Negativní zjištění
- 4 Doporučení

Východiska

- › Podmínky a infrastruktura pro tělesnou výchovu a další pohybové aktivity
- › Aktivní doprava žáků do/ze školy
- › Možnosti pohybových aktivit o přestávkách a volných hodinách
- › Organizace sportovních kurzů, výuky plavání a školy v přírodě
- › Sportovní zájmové kroužky
- › Spolupráce se sportovními zájmovými organizacemi
- › Názory učitelů TV – změna pohybových dovedností žáků, organizace soutěží, nabídka DVPP
- › Hodnocení výuky TV

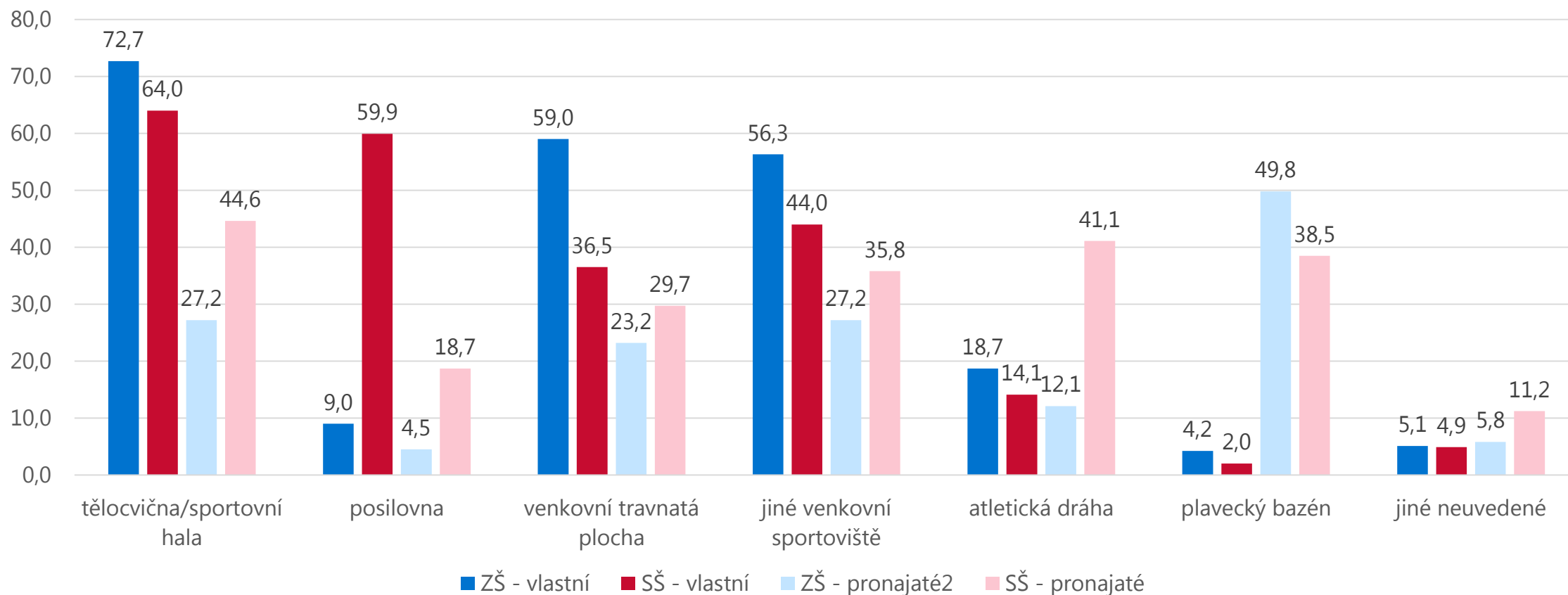

Pozitivní zjištění

Převážně dostatečné prostorové podmínky pro výuku TV, solidní vybavenost sportovním zařízením, náčiním a pomůckami.

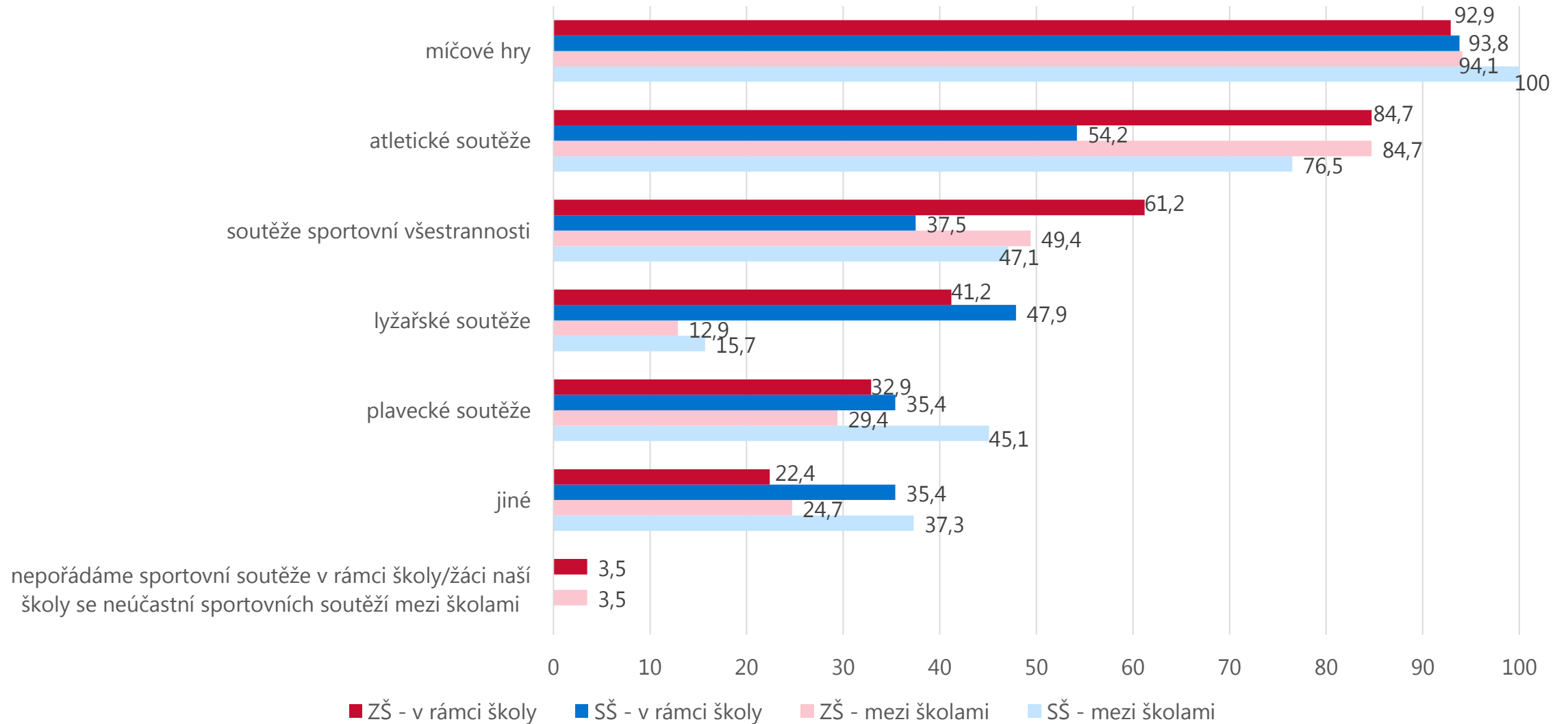
Volně přístupná zařízení i mimo výuku tělesné výchovy zvyšují možnosti pro pohybové aktivity žáků.

Zařízení	volně přístupná před, během nebo po vyučování (přestávky, volné hodiny)		komerčně dostupná před, během nebo po vyučování (kroužky, sportovní kluby apod.)		volně přístupná nebo komerčně dostupná během víkendových nebo prázdninových dnů	
	ZŠ	SŠ	ZŠ	SŠ	ZŠ	SŠ
Tělocvična/sportovní hala	26,6	27,5	70,3	61,7	31,0	23,7
Posilovna	2,4	41,6	10,3	34,0	5,5	13,7
Venkovní travnatá plocha	61,0	37,2	36,5	19,0	35,0	14,8
Jiné venkovní sportoviště	54,8	40,6	39,0	27,7	39,7	20,1
Atletická dráha	14,4	14,6	16,2	20,5	14,4	13,7
Plavecký bazén	0,9	1,3	17,3	22,6	8,8	11,0
Jiné	2,8	4,0	3,4	7,2	3,1	5,1

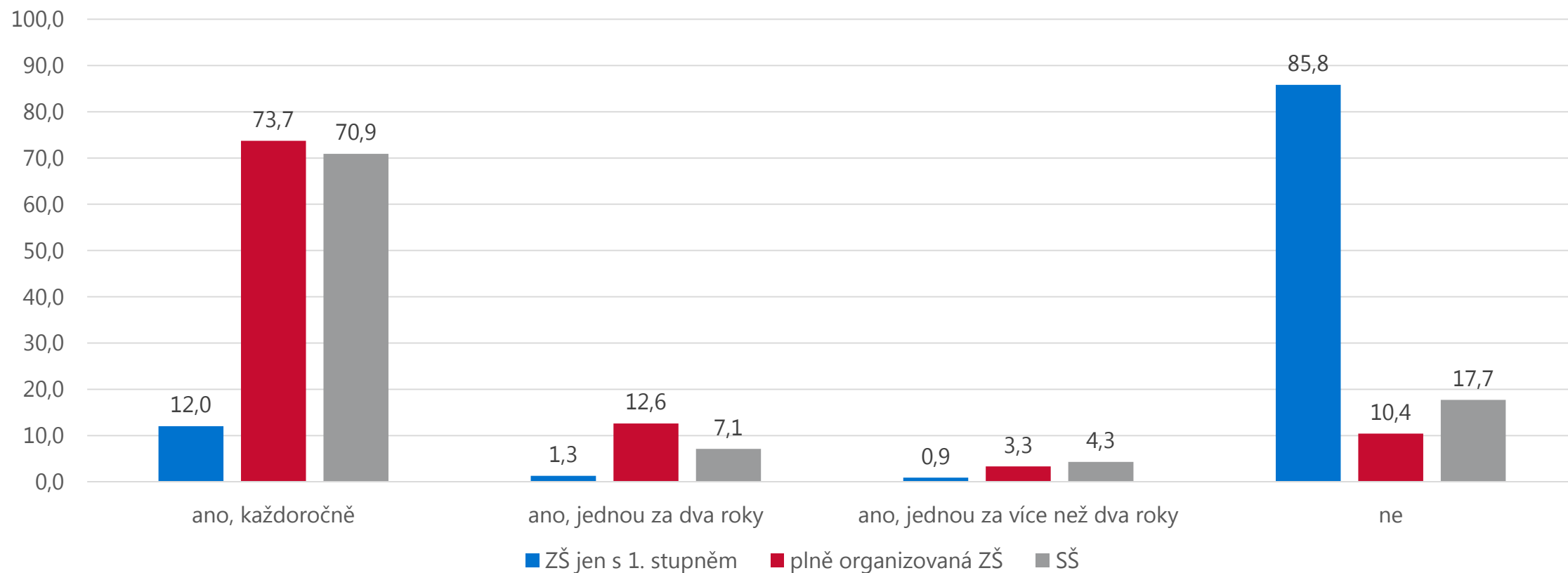

Žáci z téměř všech základních škol a žáci ze všech středních škol se účastní soutěží jak v rámci vlastní školy, tak mezi školami.

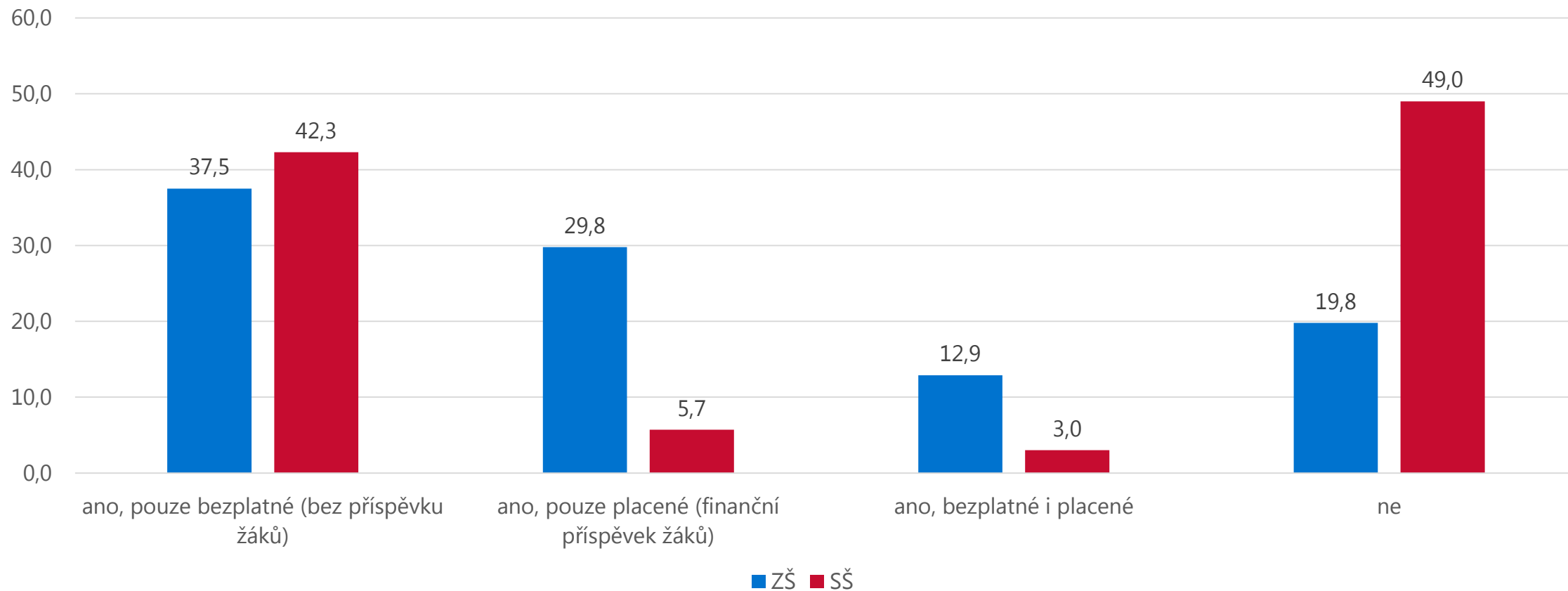

Lyžařský kurz organizuje 9 z 10 plně organizovaných základních škol a více než čtyři pětiny středních škol, třetina škol nabízí možnost bezplatného zapůjčení lyžařského vybavení .

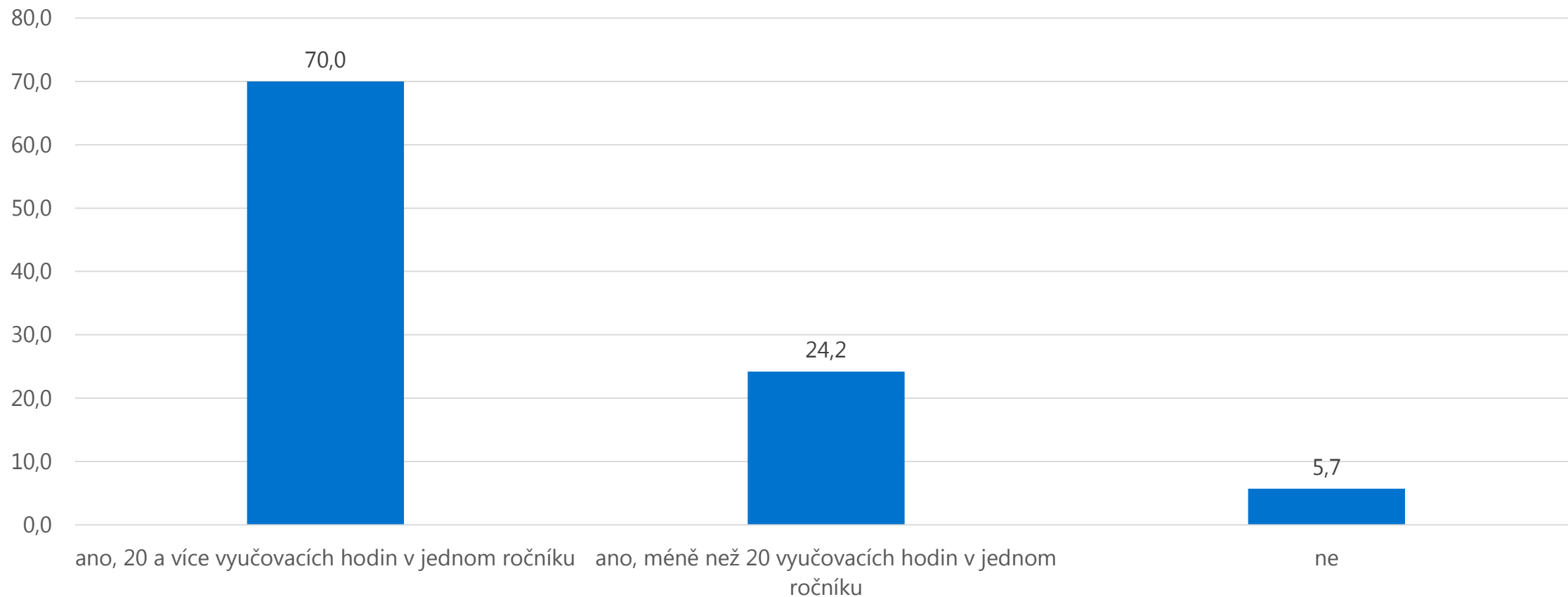

Čtyři pětiny základních škol a více než polovina středních škol organizují zájmové sportovní kroužky, v naprosté většině škol je vede pedagog školy.

Výuku plavání na 1. stupni organizují v rámci tělesné výchovy téměř všechny základní školy.

Z vyhodnocení hospitovaných hodin vyplývá, že výuka TV v ZŠ a SŠ je na vysoké úrovni. V téměř všech hodinách byl stanoven a splněn cíl, nejčastěji byla zastoupena skupinová výuka s dovednostně praktickými metodami a aktivizujícími metodami. Formy a metody výuky a učební pomůcky byly využity účelně.

Negativní zjištění

Na 2. stupni základních škol zajišťuje výuku tělesné výchovy poměrně nízký podíl aprobovaných učitelů (49 %).

Využívání disponibilních hodin k posílení výuky tělesné výchovy je spíše výjimečné.

	Podíl (ZŠ)
Disponibilní hodiny nebyly přidány	78,1
1. ročník	3,8
2. ročník	5,7
3. ročník	5,8
4. ročník	5,0
5. ročník	4,2
6. ročník	12,8
7. ročník	10,2
8. ročník	7,6
9. ročník	8,2

Ve středních školách je vysoký počet žáků částečně a úplně osvobozených z tělesné výchovy.

	Průměr žáků na školu	Podíl škol s alespoň jedním žákem částečně či úplně osvobozeným z TV (v %)
Počet žáků na SŠ, kteří jsou částečně osvobozeni z tělesné výchovy	8,7	75,3
Počet žáků na SŠ, kteří jsou úplně osvobozeni z tělesné výchovy	17,8	94,8

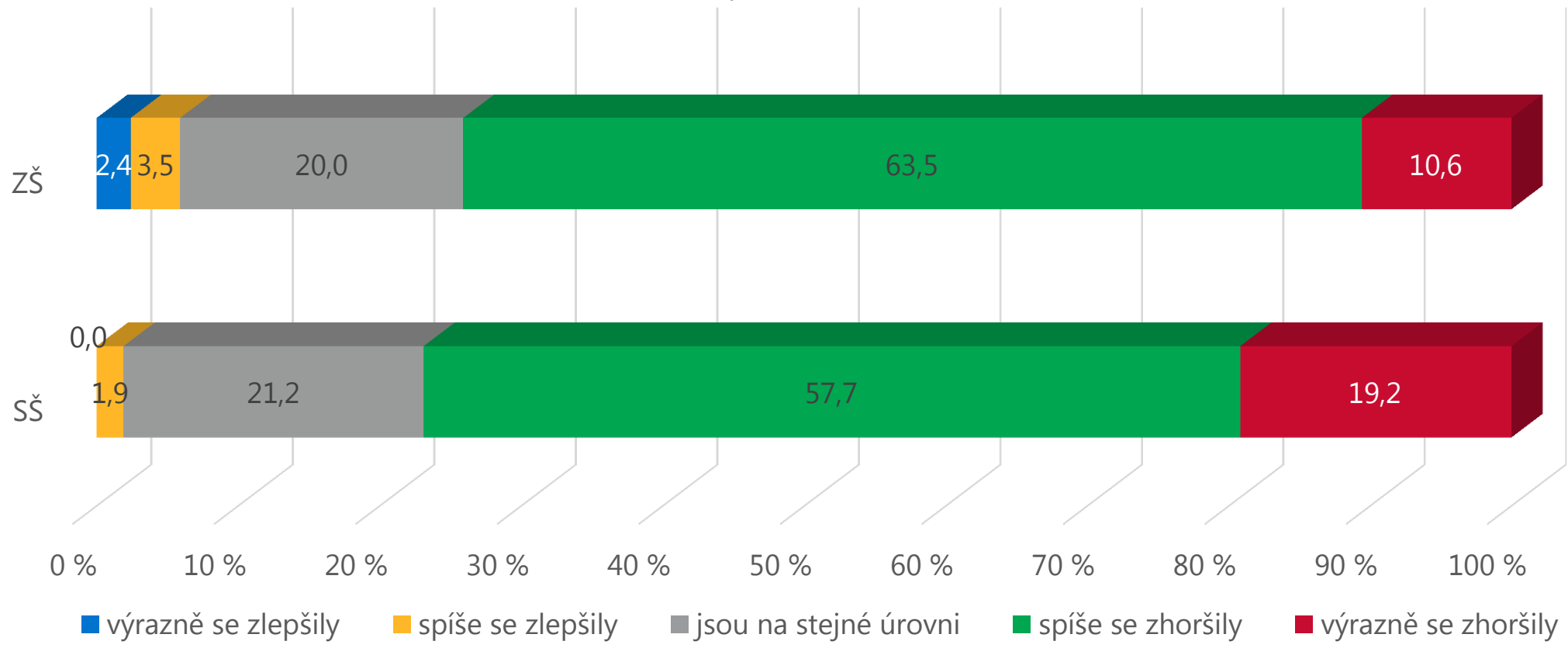
Významný je podíl žáků, kteří se neúčastní lyžařských a sportovních kurzů, přestože je školy nabízejí a organizují.

	Podíl	
	ZŠ	SŠ
Menší než jedna pětina	44,7	38,4
Přibližně jedna čtvrtina	25,8	17,0
Přibližně jedna polovina	12,7	14,8
Přibližně dvě třetiny	7,3	13,7
Více než dvě třetiny	9,5	16,0

Za posledních 10 let se pohybové dovednosti žáků podle tří čtvrtin učitelů základních a středních škol zhoršily, naopak zlepšily se podle 6 % učitelů základních škol a 2 % středoškolských učitelů.

Nedostatečná podpora dalších pohybových aktivit (transport do škol), přestože mají školy pro ně vytvořeny dostatečné podmínky.

Odhadněte přibližný podíl žáků školy (v %), kteří v podzimním a jarním období, pokud to počasí umožňuje:	Podíl	
	ZŠ	SŠ
Docházejí do školy z domova pěšky	60,0	29,0
Využívají k cestě do školy jízdní kolo	7,9	5,0
Využívají k cestě do školy koloběžku	2,1	0,4
Využívají k cestě do školy skateboard	0,5	0,6
Využívají k cestě do školy kolečkové brusle	0,5	0,4

DOPORUČENÍ

- Poskytovat žákům **dostatek volných prostor pro pohybové aktivity** i mimo výuku tělesné výchovy a systematicky podporovat žáky i v jiných formách pohybových aktivit (např. transport do školy).
- Vytvořit **system finanční podpory** pro žáky, kteří se nemohou plaveckých, lyžařských a sportovních kurzů účastnit.
- **Zvýšit podíl výuky** tělesné výchovy zajišťované aprobovanými učiteli, zejména na základních školách.
- Podněcovat školy k častějšímu **využívání disponibilních hodin** pro posílení výuky tělesné výchovy v kontextu rozvoje pohybových aktivit školy.
- Podněcovat širší zavádění vyučovacího předmětu **Zdravotní tělesná výchova ve školách** (ve větší míře na středních školách), zejména s ohledem na vysoký podíl žáků osvobozených od tělesné výchovy.
- Věnovat trvalé úsilí zlepšování zejména **materiálních podmínek** (vybavení sportovním nářadím, náčiním a pomůckami) pro výuku tělesné výchovy ale i pro lyžařské a sportovní kurzy.

Děkuji za pozornost

PhDr. Ondřej Andrys, MAE, MBA
náměstek ústředního školního inspektora

 ondrej.andrys@csicr.cz

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE
Fráni Šrámka 37, 150 21 Praha 5

 posta@csicr.cz

